

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2003-2101

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Kansantaloustieteen laitos	
Tekijä-Författare-Author Paavonen, Marja			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Velan kertyminen ja EMUn vakaushen ja kasvusopimus poliittisen taloustieteen näkökulmasta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansantaloustiede			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-04-10	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 75 s.+ 12 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tämän tutkielman tarkoituksena on selvittää EMUn jäsenmaiden velkaan vaikuttavia tekijöitä ja vakaushen ja kasvusopimuksen merkitystä jäsenmaiden velan kasvun hillitsemisessä. Koska usean EMU-maan velka on etenkin ennen rahaliittoon liittymistä kasvanut talouden suhdanteista riippumatta, on syytä olettaa, että poliittisessa taloustieteessä kuvatuilla poliittisilla tekijöillä on vaikutusta velan kasvuun. Poliittisten tekijöiden merkitystä tarkastelen lähinnä keskittyen Tabellinin ja Alesinan (1990) velan taktista käyttöä kuvaavaan malliin, jossa uudelleenvalinnastaan epävarmat päättäjät siirtävät velan muodossa tulevan hallituksen varoja omaan käyttöönsä.</p> <p>Rahaliitossa inflaatiotaso muodostuu kaikkien jäsenmaiden toimien mukaan, minkä vuoksi yksittäisen jäsenmaan velkapolitiikka näkyy suhteellisen vähän inflaatiotasossa. Näin ollen poliittisten tekijöiden lisäksi voi rahaliitossa velan kasvuun vaikuttaa vapaamatkustajaongelma, joka syntyy, kun jäsenmaat kasvattavat velkaansa olettaen inflaatiotason pysyvän muiden kurinalaisen finanssipolitiikan ansiosta vakaana. Vapaamatkustajaongelman tarkastelussa keskityn Beetsman ja Uhligin (1999) rahaliittoa kuvaavaan malliin, jossa vapaamatkustajaongelma voidaan poistaa jäsenmaiden sopiman vakaushen ja kasvusopimuksen ja siinä asetettujen finanssipolitiikan rajoitteiden avulla. Vertaamalla EMUn vakaushen ja kasvusopimusta Beetsman ja Uhligin (1999) mallin sopimukseen nähdään, että vapaamatkustajaongelman lisäksi EMUssa käytössä olevalla sopimuksella voidaan poistaa myös poliittisten tekijöiden aiheuttama velan kasvu. Tämä edellyttää kuitenkin, että sopimuksen rangaistukset ovat uskottavia ja että siinä esitettyä "lähellä tasapainoa tai ylijäämäinen" -budjettitavoitetta noudatetaan.</p> <p>Laajennan tässä tutkielmassani Beetsman ja Uhligin (1999) mallia tilanteeseen, jossa jäsenmaat eivät ole samankokoisia. Tästä tarkastelusta nähdään, että vapaamatkustajaongelma on huomattavasti voimakkaampi pienillä jäsenmailla verrattuna suuriin jäsenmaihiin, jotka vaikuttavat velkapolitiikallaan suhteellisesti enemmän yhteiseen inflaatiotasoon. Kuitenkin tähän mennessä suuret maat ovat vähentäneet velkaansa pieniä maita hitaammin ja näillä mailla on myös ollut vaikeuksia täyttää vakaushen ja kasvusopimuksessa asetetut rajoitteet suunnitellussa aikataulussa. Tämä antaa tukea oletukselle, että poliittisilla tekijöillä on merkitystä velan kasvuun ja että budjettikurin ylläpito nyt käytössä olevin keinoin on suuremmissa jäsenmaissa vaikeampaa kuin pienissä jäsenmaissa. Toinen tarkastelusta nähtävä mahdollinen selitys suurten maiden vaikeuksiin rajoitusten täyttämisessä on, että nämä maat saattavat käyttää vaikutusvaltaansa keskuspankin päätöksissä muuttaakseen rahapolitiikkaa haluamaansa suuntaan. Tässä tapauksessa vakaushen ja kasvusopimuksen vahvistaminen auttaa ehkäisemään jäsenmaiden vaikutuspyrkimyksiä.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords poliittinen taloustiede rahaliitto vakaushen ja kasvusopimus valtionvelka vapaamatkustajaongelma			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			